

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמנוא בארה"ק, רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת במדבר

בס"ד, עש"ק פרשת במדבר
א' סיון תשע"ע - שנה א' גליון י"ט

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

ירושלים	הרה"צ מוצ"ש	ר"ת
8:46	8:09	6:53
8:46	8:10	6:53
8:45	8:08	6:52
8:44	8:12	7:08

נא לשמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בחינת ו"ה. 'לכית אבתם' בחינת אחי ורעי בחינת ו"ה, שיאיר עליו שם הרחמים הו"ה. 'במספר שמות' לעשות חשבון מהשמות הקדושים שיהיה היחוד בשמות הרחמים כמבואר לעיל. ע"י 'כל זכר' שימשיך בחינות שמות הרחמים שהם בחי' זכר, 'לגלגלתם' לכל אחד ואחד.

(נאמרו בס"ש תשס"ד לפ"ק)

שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת כָּל זָכָר לְגִלְגַּלְתָּם (א ב).

איתא בספורנו וז"ל: 'שאו את ראש' לסדרם שיכנסו לארץ מיד, איש על דגלו בלתי מלחמה, אלא שיפנו הכנענים מפניהם כמו שעשו קצתם וכו', ובקלקול המרגלים הוסיפו השבעה אומות להרע ארבעים שנה, והוצרך להחרימם ע"ש. וכן איתא ברש"י עה"פ 'באו ורשו' (דברים א ה) אין מערער בדבר ואינכם צריכים למלחמה, אילו לא שלחו מרגלים לא היו צריכין לכלי זיין.

לפי הקדמה זו יש לפרש 'שאו את ראש כל עדת בני ישראל' שהקב"ה ציוה למשה שירים ויעלה את ראש בני ישראל, היינו שיראה שיהיה כל קומתם בשלימות. ואיך ע"י 'עדת' אותיות דע"ת, שע"י הדעת בחינת יחוד, יחבר את בני ישראל 'לכית אבותם' בחינת מוחין, ויהיה שלם בכל העשר ספירות, 'במספר שמות' ע"י יחודי השמות.

'מבן עשרים שנה ומעלה' מרמו לשם אהי"ה שהוא מספר עשרים ואחת, היינו שימשיכו שם אהי"ה בחינת מוחין לכל יוצא צבא בישראל 'צבא' בנ"י היחוד צ"א עם שני הכוללים של השמות הו"ה אדנ"י בחינת זו"ן, שע"י שילכו בדרך התורה יגרמו שיהיה היחוד בשלימות, וימשיכו שם אהי"ה שהוא המוחין, ולא יצטרכו לשום מלחמות, ויתהפך מ'צבא' הגשמי לרוחני שהוא היחוד הנ"ל.

וכל זה יעשו 'לצבאתם אתה ואהרן' היינו שבני ישראל יעשו כל היחודים ולימוד התורה וקיום המצות כמו משה ואהרן שעשו הכול לשם שמים. וזה מה שמרמז המספר של בני ישראל, שהיו 'שש מאות אלף' בחינת ו' קצות, 'ושלשת אלפים' בחינת ג' ראשונות, 'וחמש מאות וחמשים' עם שם ע"ב שהוא ראש לכל היחודים בנ"י כת"ר, לרמז שע"י יהיה בשלימות כל הקומה שלימה של בני ישראל.

(נאמרו בס"ש תשס"ה לפ"ק)

שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת כָּל זָכָר לְגִלְגַּלְתָּם (א ב).

אפשר לומר מה היה הצורך שמשה רבינו ידע מנין בני ישראל. אלא שזה ידוע דברי הרמב"ן, שאומר סיבת ידיעת המספר, וז"ל: ועוד כי הבא לפני אבי כל הנביאים, ואחיו קדוש ה', והוא נודע אליהם בשמו, יהיה לו בדבר הזה זכות וחיים, כי בא בסוד העם, ובכתב בני ישראל, וזכות הרבים במספרם, וכן לכולן זכות במספר שימנו לפני משה ואהרן, כי ישימו עליהם עינם לטובה, ויקשו עליהם רחמים, ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים, ולא ימעיט מספרם, והשקלים כופר על נפשותיכם.

וכן ידוע דברי מרן הגה"ק רשכבה"ג רבי צבי מזידיטשוב זי"ע, בספרו הקדוש עטרת צבי לצדיק בפרשת ויצא (דפ"ג ט"ג) וז"ל: אמנם דע לך אחי ידיד המקובל אצלינו מרבתינו, אשר עיקר נפש והנשמה הוא שמו של אדם, כח הצירוף אותיות אשר בא לתקן בזה העולם, וכח היחוד אשר צריך ליחד שמו ב"ה וב"ש, וכן קבלתי בשם הבעש"ט, והוא דבר ידוע ומפורסם בתפלה, וביחוד על החולים, וכל צרה שלא תבא על האדם, הוא בהזכיר שם החולה, ולעשות היחוד בשמו, להמתיק הדין האחוז באותיות שמו, ולעשות מן שם אלהים או אדני וכיוצא, אשר ח"ו הדינים יונקים מהם, לעשות הווי"ת אהי"ה שמות הרחמים, והכל ע"י צרופי אותיות, הידוע לבעלי העבודה היודעים לרצות את קונם בלבם ובנפשם, כאשר שמענו וראינו מפעלות תמים דעים ב"ה וב"ש, ואין להאריך בזה למכניי מדע, כי סוד גדול הוא זה, וראוי להעלימו בכתב ע"ש.

ולפי זה י"ל שזהו כוונת התורה באמרו 'במספר שמות' שהצדיק צריך לעשות חשבון מהשמות כדי שיהיה היחוד בשמות הרחמים. וזה שאומר כאן התורה 'שאו את ראש' שאם רוצה להעלות השכינה בחינת ראש, כמאמר חז"ל (פנהרין מו). אמר רבי מאיר, בשעה שאדם מצטער, שכינה מה לשון אומרת, קלני מראשי קלני מזרועי.

או הוא צריך מתחילה לתקן הדעת, וזהו 'כל עדת בני ישראל' 'עדת' הוא אותיות דע"ת, שצריך מתחילה לתקן הדעת שנפגם, כמו שאמרו חז"ל (פוטא ג). אין אדם עובר עבירה, אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. ועי"ז יהיה 'למשפחתם' בחינת בניו אתם להווי"ה

דברי תורה מרבתינו זי"ע

וַיְדַבֵּר הוֹיִי' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִי לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר (א א).

'וידבר' חסר 'לאמר'. כי כל ענין 'לאמר' שבתורה, שיתמשך זה הענין עד למטה בעולם הזה, בעירוף זה שעלה ברצונו, כי בכל עת ורגע יוצא מפי הקב"ה אותיות להנהיג העולמות, ויכולין להשתנות כל זמן שלא ידרו לעולם הזה, מצדה צהר, מנגע ענן, מרעש עשר, וכל כיוצא בזה בכל התורה, וכשנאמר 'לאמר' ירד הצירוף עד לעולם הזה בהכרח מבלי להשתנות. וכאן כל אלו המדרגות קדושות, לא היה אפשריות להם להתגלות אלא ביציאת מצרים, והוא 'לצאתם מארץ מצרים' או נתגלו כל אלו הכוחות בעלמא דאתגליא, וזה 'לאמר'.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיְדַבֵּר הוֹיִי' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִי לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר (א א).

נמסר במסורה חסר 'לאמר', כמו שכתוב בכל מקום וידבר ה' אל משה לאמר, וכאן לא כתיב לאמר אלא בסוף הפסוק. אלא שידוע הוא מה שאמרו רז"ל (ילקוט' שמות רמז רל) בכל מקום דכתיב 'לאמר' פרושו לדורות. ולכן כאן לא יוכל לכתוב תיכף אחר תיבת

משה לאמר, כי רוצה לחשוב תחלה שורש של הנהגת ישראל שצריכין להגות בעבודתם, שיתעוררו עת רצון אין סוף ברוך הוא באלו זמנים, והוא 'וידבר ה' אל משה במדבר סיני' הוא תורה שכתוב בשלומדים בה לשמה, או מתעורר עת רצון. וכן 'באהל מועד' הוא תורה שבעל פה, כדאמרו רז"ל (ירושלמי פאה פ"ב ה"א) אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש שהוא תורה שבעל פה, הכל קיבל משה במעמד הר סיני. 'באהל חדרש השני' הוא ב' ימים של ראש השנה, ש'באהל חדרש' הוא יום ראשון, 'השני' הוא יום ב' דראש השנה, ושניהם הם יומא אריכתא. 'בשנה השנית' הוא יום הקודש שהוא נחשב לשנה השנית הכא. 'לצאתם מארץ מצרים' הוא חג הסוכות. 'לאמר' לדורות שכל אלו הזמנים יש בהם עת רצון אין סוף ברוך הוא.

(ב' בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיְדַבֵּר הוֹיִי' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִי לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר (א א).

נאמר על האות גוף של 'השנית' מעם רביעי שהוא ד'. ולדעת יש לרמוז כאן על ד' אתון ניסין, וד' אתון שם אדני'. דהנה איתא בספר קוה"ק עבודת ישראל (פ' דברים) להמגיד הקדוש מקאנין זי"ע, כי מן ראש חדרש ניסין עד חג השבועות מאיר השם אדני', כי מר"ח ניסין עד בעשור לחודש בו הם עשרה ימים כנגד אות ה' של אדני', ואח"כ ארבעה ימי ביקור קרבן פסח הם נגד אות ד', ואח"כ מיום הראשון של פסח עד ערב שבועות הם חמשים יום כנגד אות נ', ואח"כ יום ראשון דשבועות נגד אות א' דאדני' ע"ש. ולדעתי דוקא השם אדני', כי דוד המלך ע"ה אשר ניסן ראש השנה שלו, כמו שמבואר בחז"ל במסכת ראש השנה (ג ע"א) שניסן ר"ה רק למלכי בית דוד. והרי דוד הוא מרכבה לשם אדני' כנודע. ולכן דוקא המעם רביעי על האות גוף, כי חודש אייר בתוך גוף ימי הספירה 'באהל חדרש השני', והצירוף של החודש הוא 'התהלל המתהלל השב"ל וידוע אותו, ולכן כתוב בדוקא תיבת 'אותי' לרמוז על אות ה' שהוא ברית מילה, שהוא הכנה על ברית תורה שבהג השבועות, אשר או מתגלה האות א' מן שם אדני, וא' דאדני' (פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שִׁמּוֹת כָּל זָכָר לְגִלְגֻלְתָּם (א ב).

נאמר 'למשפחתם' חסר וא' 'אבתם' חסר וא'. היינו כי 'משפחתם' ר"ת תורה מ'צות ח'קים מ'ש'פ'ט, ע"ז מתחברים ומתייחסים הבנים עם אבותיהם, כי הבן ההולך בדרך התורה מתייחס עם אביו, כמו שיצחק מתייחס לאברהם, משא"כ ישמעאל, וכן יעקב מתייחס ליצחק משא"כ עשו.

ולזה נאמר 'אבת' חסר ר"ת א"ם ב'חקתי ת'לכו (ויקרא כו ג) או 'ושמרתם ועשייתם אתם', היינו שאיתא במדרש (ויקרא לז י) אם שמרתם את התורה הריני מעלה עליכם כאלו עשייתם עצמכם. היינו כי ע"י שמשלים את עצמו בתורה ומצוות, הוי כאלו ברא את עצמו, וכדברי הנועם מגדים עה"פ 'ולשם ילד גם הוא' (בראשית י, כא), כי ע"י היותו צדיק ילד את עצמו עיי"ש.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

לְיִשְׁשַׁכָּר נִתְנָאֵל בֶּן צִוְעָר (א ח).

'צוער' במלאפום. שהתורה (שהוא בחינת 'ששכר') אינה הולכת אלא במקום לב נשכר [שהוא 'צוער' לשון צער]. והיחוד אינו נעשה אלא על ידי ביטול עד אין ממש כלא נחשב בעיניו. ולכן תיו ואו ריש הה מספר נתנאל בן צוער. (היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וְעֵלְיוּ מִטְּהָ מִנְּשֵׂה וְנִשְׂיָא לְבְנֵי מִנְּשֵׂה גַמְלִיאֵל בֶּן פְּדָה צִוּר (ב ב). ולא נאמר כן בכל השבטים בלשון הוה. ולדעת י"ל כי מבואר במדרש הכמו"ל הובא בספר בני יששכר (מאמרי חודש חשוון), אשר חינוך בית המקדש המקוה המכוון ליעקב אבינו ע"ה, יתהנך בחדש מר חשוון, אשר ע"פ הדגלים שייך חודש הזה לשבט מנשה, אשר או יהיה לאחר הגאולה אשר נקרא 'עולם ועד' בדברי רש"י ז"ל עה"פ (שמות פו יח) ד' ימלך לעולם ועד.

וזה מרמז 'עליו' ר"ת יהוה ימלך לעולם ועד, שיהיה בעת שיתחנך הבית המקדש בחדש מר חשוון שהוא נגד חודש של מנשה, שאז יהיה ד' ימלך לעולם ועד המרמז לגאולה המקוה, ולכן תיבת מנשה' אתון נשמה' כי או יהיה עולם הנשמות. (פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

הִקְרַב אֶת מִשֶּׁה לְוִי וְהִעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לְפָנַי אֲהַרֵן הַכֹּהֵן וְשִׂרְתוּ אֹתוֹ (ג ו).

איתא בחז"ל (במדב"ד ג א) ה"ד צדיק כתמר יפרח (תהלים צב יג), מה התמר הזה צילה רחוק, כך מתן שכרן של צדיקים רחוק מהם עד לעוה"ב. ולכאורה צ"ב מהו שייכות הפסוק הזה לפסוק 'הקרב את משה לוי'.

והנה מבואר בפרקי דרבי אליעזר (פרק מ"ו) דה' אותיות מנצפ"ך מרמזים להגאולה, והגאולה המקוה תהיה ע"י האות צדי"ק עיי"ש. והנה ידוע מדברי מן הארז"ל עה"פ (תהלים צב, יג) צדיק כתמר יפרח' שהוא ס"ת קד"ה, כי לעתיד בעת שיהיה הגאולה ע"י האות צדי"ק או יתעלה ג"כ קד"ה עיי"ש.

והנה מבואר מנמן הארז"ל שלעתיד לבוא תהיה העבודה בלויים, וזה מרמז הפסוק כאן 'הקרב את משה לוי' ה"ד צדיק כתמר יפרח' היינו איתו יתעלו קרה והלויים שיהיו גדולים מן הכהנים, בעת שתהיה הגאולה ע"י האות צדי"ק. וזה רמזים המדרש מה התמר הזה צילה רחוק, כך מתן שכרן של צדיקים רחוק מהם עד לעוה"ב, כי רק לעתיד יהיו הלויים גדולים מן הכהנים, ואז 'הקרב את משה לוי'.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

וַנִּתְּנֵנוּ עֲלֵיוּ כְּסוּי עוֹד תַּחַשׁ וּפְרָשׁוֹ בְּגֵד כְּלִיל תְּכֵלֶת מְלִמְעָלָה וְשִׁמּוֹ בְּרִדּוֹ (ד ו).

משונה כסוי הארון מכל הכסוים, שכולם תכלת מלמטה ותחש מלמעלה. ובארון, תחש מלמטה ותכלת מלמעלה. כי 'תכלת' מכסה שלא יסתכל קליפות נגה בעינא בישא, וכן שלא ישלוט שום רע מקליפות הרעות.

ולזה בכל הכלים 'תכלת' מלמטה ועור 'תחש' דגנה מלמעלה, והתכלת מכסה שלא יזון התחש עינו הרעה מן הקדושה שלא יתן עינא בישא, וכל זה כשאר הכלים. אבל בארון שבוכות התורה 'תורה לשמה' מספר טו"ב פעמים 'נגה', חוזר ונעשה נגה לבוש קדוש גוף קדוש מלאך טוב וקדוש, 'שבה כבשרו' (שמות ד ז) דחשמל ממש, וכבר אין בו שום רע ועינו עין טוב, הפך הנג' את עיניו (ויקרא יג מה) לטוב ממש, למה יכסה ממנו הקדושה בתכלת, אדרבה הוא נדבק בארון שהוא תיבה וחשמל, וחוזר להיות חשמל, ועליו צריכין ליתן תכלת שלא יזון הרע את עינו מן קדושת התחש, שהרי הוא חוזר לגמרי אל הקדושה, והטוב קדוש הוא לאלהיו.

והפסוק בעצמו בא להרץ, שלא יוקשה לך על שהתחש דבוק לארון הקדוש. ולזה אמר 'ופרשו בגד כלי' דהאי תחש, על ידי לימוד תורה לשמה חוזר ונעשה 'בגד כלי', כלי לל' אלהיך (דברים יג יז).

וזה 'פרשו בגד כלי' שהתחש הוא בגד כלי חלוקא דרבנן, שהור לקדושה ממש כסוד כתר וכליל [כמ"ש כלי תפארת בראשון] והבן, כסוד אשת חיל עמרת בעלה (משלי יב ד) דבוק עם אשת חיל. וכזה מעו בני אהרן שלא היה הזמן ולא שיתפו למשה חשמל עליון, והבן סוד ה' ליראיו (תהלים כה יד), ומחמת שהתחש נעשה בגד כלי, לזה תכלת מלמעלה עליו שלא יזונו הקליפות עינו ממנו.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

איזה בגד ראוי לציצית. סימן ט

א. ראוי לכל ירא שמים לקנות לעצמו טלית קטן וטלית גדול טערקיש שאין בו חשש שעטנז ולא חשש עירוב צמר גפן:

רבינו באוצר החיים (מצוה שפ"ז במדבר דף קה ע"א) כתב וז"ל: ותהיה הכסות של צמר או של פשתים ואז חייב בציצית מן התורה אבל של שאר מינין אינו חייב אלא מדרבנן, וטובים היו הדורות שלפנינו שהיה מדקדקין להיות להם טלית [גדול] וטלית קטן טירקעש שהוא מצמר בלי חשש שעטנז, ועכשיו נתפרץ הדור וקונין טליתים ממדינות הללו והקרתי הרבה שהטויה הוא רוב צמר גפן וגם יש בו חשש שעטנז, ולכן כל ירא שמים יקנה לעצמו טלית טירקעש והוא ניכר. וע"ע בשוה"ט סימן קמ"ז סעי' י, ובפני זקן כלאים פ"ט מ"א מה שהאריך רבינו בזה.

באשל אברהם בוטשאטש סימן טז כתב וז"ל: צמר מארצות תוגרמה משומרים משעטנז. בספר שלחן מלכים סימן ט' בטעם הצבי סק"ד כתב: אנשי מעשה נהגו להתעטף בטלית טערקיש, ורומז ענין זה במה שהעטיפה היה כעטיפת ישמעאלים, והביא בשם השר שלום מבעלזא זי"ע דבטלית טערקיש ליכא חשש שעטנז לפי שבארצות ישמעאל אין מגדל פשתן, לפי שהשר שלהם אינו סובל פשתן. בספר ויגד משה (דף כג) הביא בשם השר שלום מבעלזא זי"ע שבעת החורבן חלקו עצמם שרי מעלה עם הנטיעות של ארץ ישראל, והשר ממדינת טורקייא לקח לו שבח הצמר, על כן הטליתים דשם הם משובחים, ע"ש.

דיני כנפות הטלית. סימן י

א. בשעת עיטוף צריך שיהיו שני ציצית לפניו ושנים לאחריו, וכן בכל זמן התפלה, אבל בשעת קריאת שמע ומנחה שבת כולם לפניו:

מש"כ רבינו בשעת עיטוף וכו', כ"כ בפע"ח שער הציצית פ"ג וז"ל: והנה המלכות היתה תחלה אחורי ז"א כנודע ולכן צריך להתעטף בעת עטיפת הציצית כעטיפת ישמעאלים, והוא לכרוך ב' הציצית הימניות, ולהשליכם לאחור דרך כתף השמאלי, כדי שיגיע אל רישא דנוקבא העומדת באחור בצד שמאל, כנודע כי נוקבא בשמאלא אחיזתה, שהם הגבורות. וב' האחרות ישארו דרך פנים אל האדם, עכ"ל. וכ"ה בשעה"כ ענין ציצית דרוש א. ובשרף פרי עץ חיים פ"ו בהג"ה כתב וז"ל: הנה מה שכתב כאן ענין העטיפה להחזיר רק שני ציצית לאחוריו, ולעיל בפרק א' כתב להחזיר כולם לאחוריו ע"ש, כן המה ג"כ שני לשונות אלו בספר הכוונת, לזאת יש לעשות כשניהם היינו תחלה יחזיר רק שני ציצית הימנים לאחוריו וכו', ואח"כ יחזיר גם השני אחרים ג"כ לאחוריו. וכ"כ עוד הרבה אחרונים מובא בכף החיים סק"ז, וכ"כ במשמרת שלום ס"ג.

ונהגו בקאמרנא להשליך הב' הציצית הימניות פעמיים לצד אחור דרך כתף השמאלי, וכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אמר הטעם עפ"י סוד דאיתא בפע"ח שער הציצית פ"ג שהציצית הם בחינת קוצא דשער, והיות שיש ב' בחינות בקוצא דשער חד בא"א וחד בז"א, וכדי לרמז את שניהם נהגנו כך, והבן.

מש"כ רבינו אבל בשעת קריאת שמע, כ"כ בפע"ח שער הק"ש פ"ג ובשעה"כ ענין כוונת יוצר.

ומענין הנחת הטלית על הכתפיים בשעת ק"ש: איתא בפע"ח שער הק"ש פ"ג, וז"ל: מי שהוא מבחינת קין יעלה הציצית על הכתפיים, אבל מי שהוא משורש הבל יפריד על הזרועותיו, וראוי לכיון בזה. וכתב הרנ"ש מאחר שהניצוצין הם מעורבים זה בזה קין עם הבל, יתנהג כבחינת קין. ונהגו בקאמרנא כהרנ"ש.

מש"כ רבינו ומנחה שבת. כ"כ בתשובת בית יעקב (ר' יעקב מצויזמיר שנת תנ"ו) סימן צ"ב וז"ל: ונראה לענ"ד על פי הסוד כשלוש הטלית במנחה בתענית או בשבת במנחה יהיו כולם לפניו ע"ש.

מעשה אבות

לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם (במדבר א ב).

לאחד מחסידי רבינו רבי חיים יעקב מקאמרנא זי"ע, היה אחות מבוגרת כבת ארבעים שלא מצאה את זיווגה הנכון. וכמה פעמים ביקשו את ברכת רבינו שיברך אותה בזיווג הגון, ורבינו בירכם, והישועה עדיין לא הגיעה. עד שפעם אחת הגיעו אל רבינו וביקשו מאוד מרבינו שיברכם והתחילו לבכות, ואמרו: רבי הבטחת כבר כל כך הרבה פעמים, כעת לא נלך מכאן עד שרבינו יבטיח שתמצא את זיווגה הנכון. רבינו ענה להם, מה הנכם רוצים ממני, איך אני יכול להבטיח לכם, לברך אני יכול, להתפלל אני יכול, אך לא להבטיח. אמרו לרבינו: הרי צדיק גוזר והקב"ה מקיים, שהרבי יגזור וכך יהיה. אמר להם רבינו: וכי אני צדיק. אך הם נשארו בשלהם ולא יצאו מביתו ובכו מאוד מאוד על ישועתם שתבוא.

כיון שראה רבינו שבכך לא יוכל לדחותם, אמר לה רבינו: תלכי לבעה"ב היכן שאת עובדת, תבקשי ממנו חופש לשבועיים, ותיסעי לעיר מיאמי תתאכסני במלון וולדמן, ושם אי"ה תמצאי את זיווגך הראוי לך. הם השתוממו לשמוע את הדברים הברורים של רבינו, אך היא עשתה ככל הדברים שרבינו אמר לה. ונסעה למיאמי, והתאכסנה במלון וולדמן, וחכתה לישועתה. ושם היה בחור ירא שמים ומדקדק במצוות, שכל רגע פנוי היה לומד חק לישראל ומשניות. יהודים שהיו שם שידכו ביניהם, וכעבור כמה שבועות הם נישאו, והקימו בית נאמן בישראל, ונולד להם בן יחיד.

פעם כשפגש הבעל את אחד מצאצאי רבינו, אמר: דבר זה נפלא מבינתי להבין, מהיכן ידע רבינו שאני נמצא במיאמי.

שלשלת קאמרנא

כ"ק מרן רבינו הגה"ק רבי חיים יעקב בן רבי אברהם מרדכי ז"ע מקאמרנא

בעל הפרי חיים ה' סיון תשכ"ט

תולדותיו

בליל פסח תרנ"ב בעיר קאמרנא נולד רבינו הגה"ק רבי חיים יעקב מקאמרנא זי"ע לאביו רבינו הגה"ק רבי אברהם מרדכי מקאמרנא זי"ע, עוד בחיי חיותו של זקינו רבינו המאור הגדול בעל הדמשק אליעזר מקאמרנא זי"ע אשר שימש כסנדק בברית המילה, ובעת שבכה הרך הנימול לפני הברית ללא הרף אמר זקינו אליו: **בני יודע אני מדוע אתה בוכה, בזמנך יהיו זמנים קשים לישראל אך מבטיח אני לך שאעמוד על מינך ואמשוך אותך מכל הצרות.** ואכן רבינו היה הנצר היחיד מכל השושלת המפוארת לבית קאמרנא שניצל מציפּרני הרשעים, רבינו נקרא שמו בישראל חיים יעקב ע"ש זקינו (אבי אמו הרבנית מרת פייגא ע"ה) הרה"ק רבי חיים יעקב דאמיניץ זי"ע אבד"ק ניישטאט בעמח"ס עולת שבת עולת חודש מגילת ספר, ונכד הרה"ק המפורסם רבי נטע משינאו זי"ע. בחיותו ילד קטן היה רבינו ילד שעשועו של זקינו כאשר בחנו מידי שבת בשבתו על סדר לימודו והיה מפליא מאוד את בקיאותו העצומה וכישרנותו העיליים וניבא עליו גדלות ונצורות, וזכרו של זקינו לא מש ממנו כל ימי חייו וכל ימיו הזכיר בסילודין תורות ועובדות ממה שראה בצל זקינו אע"פ שהיה רק כבן שש שנים כשנשלטק זקינו ביום כ"ד אייר תרנ"ח. אחרי הסתלקותו של זקינו כשנתערט אביו בכתר ההנהגה עמד על ימיו וינק ממנו דרכי התורה והחכמה, וכן הלך ללמוד בצל דודו הרה"ק רבי פנחס נתן מרידיק זי"ע שאף העניק לו את הסידור של אביו הדמשק אליעזר לאות חיבה והערכה, וכן כשברח מאימת הצבא הסתתר למעלה מח' חודשים בבית דודו הרה"ק רבי יעקב משה מקאמרנא זי"ע ובאותה התקופה למד עמו בכל יום מחצות הלילה עד שעות הבוקר בזה"ק ובכתבי האר"י ז"ל עד שברח יחד עם אביו לאונגוואר.

נישואיו

כשהגיע רבינו לפרקו בשנת תרע"ב ושמו הלך לפניו דיברו לו נכבדות עם הרבנית מרת חיה ע"ה בתו של הרה"צ ר' יצחק פלאם זי"ע דומ"ץ בק"ק קראטשין בן הרה"צ ר' דוד פלאם בן כ"ק הרה"ק רבי דוב בער מאלעסא בן הרה"ק רבי שלמה לוצקער זי"ע בעל הדברות שלמה ומשמשו יד מינו והכותב של מרן המגיד ממעזריטש זי"ע. הרה"צ ר' יצחק פלאם היה חתנו של הגאון המפורסם ר' שמואל אהרן רובין זצ"ל אבד"ק קראטשין בעל הבית אהרן על גיטין ושו"ת שם עולם ועוד, וג"כ היה הכותב והמסדר של השו"ת דברי חיים מצאנז. הרה"צ ר' דוד פלאם היה חתנו של הרה"ק ר' אלעזר רוקח בנו הגדול של השר שלום מבעלזא זי"ע. אחר חתונתו של רבינו הלך רבינו לגור בעיר בעלזא בבית דודו הרה"צ ר' צבי הירש פרנקל חתן זקינו ר' דוד פלאם שהיה מחשובי היושבים בבעלזא, ומפני שרצ"ה לא זכה לזש"ק הכניס את רבינו בביתו וכל הצטרכותיו היה עליו כדי שיוכל לשבת על התורה והעבודה בלי טרדות כו"כ. שם בבעלזא נתדבק רבינו בצילו של ש"י הרה"ק המהרי"ז מבעלזא זי"ע, וינק משם הרבה תורות ועובדות והנהגות צדיקים וכל ימיו היה מרגליא בפומיא מה שראה בבעלזא, וכמים הפנים אל הפנים היה המהרי"ז מחבבו ביותרת הכבוד. ופעם אחת כאשר חילק מצות בערב פסח נתן לרבינו מצה שלימה מה שלא היה מכבד כן לאחרים, התרעם איזה רב אחד ע"ז ענה לו המהרי"ז שזהו בגלל שהוא בשש"ק, ואח"כ כשמצא המהרי"ז את רבינו אמרו לו, לו אמרתי כן אבל לך אני אומר שזה מה שנתתי לך מצה שלימה הוא

הישיבה הקדושה היכל הברכה ודמשק אליעזר על דרך רבותינו הקדושים. כשהגיע רבינו לעיר הקודש קיבלו את פניו בנו כ"ק המהר"ש מקאמרנא זי"ע ביחד עם חותנו הראב"ד הגאון ר' ישראל יצחק הלוי רייזמאן זי"ע וביקשו ממנו שיבוא ויתפלל ויערוך את שלחנותיו הטהורים בבית המדרש חסידים בבתי וורשא, ואלפים מבני ירושלים באו לחזות בנועם קדשו. ולאחמ"כ יסד וכוון את בית מדרשו והישיבה הקדושה היכל הברכה ודמשק אליעזר, והעמיד רבינו את כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בראש הישיבה הקדושה, כאשר המקום נעשה לתל תלפיות, והרבה מבני ירושלים באו לשמוע את תפילותיו שנאמרו בקול חוצב להבות אש ולשמוע את דברי תורתיו החריפים והעמוקים, וכן נתקבל רבינו בחיבה בין כל אדמו"רי ורבני ירושלים, ומסופר שפעם עבר הבית ישראל מגור ע"י בית מדרשו של רבינו והיה שם מודעה עם תוארים מופלגים על אחד מהרבנים שבא לירושלים, הפטיר הבית ישראל לאדם שיושב ולומד בביהמ"ד הזה בודאי הולם התוארים האלה. וכשנפגש הדברי יואל מסאטמר עם רבינו ודברו ביניהם בדברי תורה, הפטיר הדברי יואל שבתורת הרמז אין בדומה לו בדור הזה.

חיבוריו

רבינו היה כמעין הנובך ממש והשאיר אחריו אלפי כתבים על כל חלקי התורה, ה"ה: שבת שלום ומבורך על שבת, בית אבות על ז' הרועים, מה זאת חיים ובית יעקב על התורה ומועדים ותהילים והגדה של פסח, בית יעקב עיון יעקב ואגדת יעקב על אגדות הש"ס, קהילת יעקב על כ"ב אותיות, טועמיה חיים זכו על טעמי המקרא, ברכות אבות על אבות, כתר לראשך על תרי"ג מצות, ישועת יעקב על חנוכה ופורים, בית יעקב על סמיכות הפרשיות, ועוד הרבה חיבורים ומכתבים והקדמות שכתבם בראש ספרי אבותיו.

הסתלקותו

בספירת העומר תשכ"ט אמר רבינו בשלחנו הטוהר תורה על ענין מיתת צדיקים שהצדיקים קבר אינם בבחינת מיתה אלא הם בבחינת שכבה על מיטתם, וזהו מה שאומר הפסוק על צדיקים וישכב זהו מה שאמרו חז"ל כל המספר אחר מיתתו בבחינת מטה ולא קבורה ואכמה"ל, והיו הדברים לפלא. אחר כך נחלה רבינו ואמר מיומי דספירת העומר אני חושש שנסתלקו ג"כ רבותינו ההיכל הברכה והדמשק אליעזר, וביום החמישי ה' סיון כמה דקות לפני שקיעת החמה ליל התקדש חג השבועות השיב רבינו את נשמתו לצור מחצבתה, מיד פשטה השמועה בעיר הקודש ומפני שהיה חג השבועות ביום השישי הובא לקבורה בליל החג כשהמונים מבני ירושלים צועדים אחר מיטתו ונטמן במרומי הר הזיתים בחלקה אשר קנה בחייו מול מקום המקדש זי"ע. השאיר אחריו את בנו מ"מ רבנו כ"ק אדמו"ר הגה"ק רבי שלום מקאמרנא זי"ע, ולאחר הסתלקותו נמשכת שלשלת הקודש ע"י בנו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

שאר בניו הרבנים הצדיקים האדמו"ריים, ר' צבי אלעזר הי"ד נהרג בשנות השואה עם אשתו וילדיו, ר' מנחם מאניש זצ"ל, ר' ישכר דוב זצ"ל, ר' אלתר יצחק אלימלך שליט"א, ר' יהושע שליט"א. בנותיו מרת חנה רחל ע"ה אשת ר' ירחמיאל אונגר מדאמברוא זצ"ל, מרת הינדא אשת ר' עקיבא משה גוטליב זצ"ל ר"מ דישיבת בית הוראה, מרת גיטל אשת ר' נפתלי רובין מדאמברוא שליט"א.

זכות יחוס עצמן. ומסופר שפעם אחת באה אמו של רבינו הרבנית מרת פייגא לבקר את בנה בבעלזא ונכנסה עם קוויטיל אצל מרן המהרי"ד והיה רשום עליו כל בני משפחתה, ובירכה המהרי"ד שמבנה רבינו יהיה לה הרבה נחת, אמרה לו שיש לה עוד בנים חזר ואמר לה כ"ל שמבנה רבינו יהיה לה הרבה נחת, ואחר המלחמה שנשאר רק רבינו מכל יוצאי חלציה ראו את עיניו הצופיות של המהרי"ד מבעלזא. בכ"ז אדר ב' תרע"ט נפטרה עליו הרבנית בהשאירה אחריה ג' יתומים רכים ולקח רבינו לאשה בזוו"ש את אחותה מרת רבקה הענא ע"ה.

אונגוואר

בשנת תרע"ד כשפרצה מלחמת העולם הראשונה ודרכי גאליציע נהפכה לנחלי דמים, ברח רבינו ביחד עם אביו לעיר אונגוואר שבצ'כסלובקיה, ושם הקימו את חצר הקודש בית הכנסת ובית המדרש על דרך רבותינו הקדושים והמקום נעשה לתל המלחמה חזר אביו אל ביתו בגאליציע, אך רבים מאלו שזכו לטעום מאור הגדול ביקשו מבנו רבינו שישאר וימשך בהנהגת החצר, אז נתגלה כחו הגדול של רבינו בהנהגת הקודש בתפילותיו שהרקיעו שחקים ובתורתיו שנאמרו בלהבת קודש על דרך הפרד"ס, ורבים מבני העיר שיהרו לפתחו לעצה ולברכה וביתו נעשה לתל תלפיות.

נס ההצלה

בשנת תרח"צ היה אחד מחסידי ותלמידי רבנו שהיה לו בית להשכיר, והקונסול של מדינת פולין רצה לשכור הדירה אך היה צריך לאחד שיודע שפת פוליש שיהיה מתורגמן בינו לבין הקונסול, וביקש מאת רבינו שידע שפת פולין שיבוא עמו אל הקונסול להיות המתווך בינם, והקונסול בראותו את דמותו ותוארו של רבינו מיד עשה עליו רושם גדול, ואמר אליו תדע לך שעננים שחורים עתידים לבוא על היהודים במדינת אירופה וטוב לך שתברח אל ארץ מבטחים, ואני מוכן לעזור לך ע"י שאשלח לך מכתב אל הקונסול של פולין בעיר פראג והוא ישג לך אשרת מעבר לארה"ב, מיד שם רבינו פעמיו אל פראג הבירה אל הקונסול דשם ובהגיעו שם היה תור גדול ליכנס אל הקונסול, אך רבינו שהיה לו המכתב מהקונסול של אונגוואר נפתחו לו כל הדלתות ונכנס מיד, ומצא חינו בעיני הקונסול וכבדו עד למאוד, והרגיש רבינו שהוא שעת רצון וביקש מהקונסול שייגש עמו אל הקונסול דארה"ב וישג לו אשרת כניסה לארה"ב, וכך היה, ומיד שם רבינו פעמיו לעבר ארה"ב, וראו ממש איך מן השמים מקימים רצון צדיק הבטחת רבינו המהרי"א מקאמרנא: **מיין שושלת וועט בלייבן ביז משיח וועט קומען.**

ארה"ב

כשהגיע רבינו לארה"ב קבע את בית מדרשו באיסט סייד שבברוקלין, ועד מהרה נהפכה לתל תלפיות וכל אנ"ש בית קאמרנא שהגיעו שם מלפניו ומלאחריו הסתופפו בצלו והיו נכנסים אליו ליהנות ממנו עצה ותושיה, והתחיל להנהיג ולקומם מחדש עדת חסידי קאמרנא על דרך רבותינו הקדושים והאדמו"ריים רבותינו הקדושים מחדש, וגם האדמו"ריים והרבנים שהיו שם היו נהנים לבוא ולהשתעשע עם רבינו בדברי תורה ובעניני השעה.

ארה"ק

בשנת תשכ"ב איוה רבינו למושב לו בעיר הקודש והמקדש ירושלים תובב"א, לכוון וליסד מקום לתורה ולתפילה לעדת חסידי קאמרנא ולהקים